

Nový zákon o odpadech: Přehled 10 vybraných změn

Dne 1. ledna 2021 nabyl účinnosti nový zákon o odpadech[1], který byl přijat v návaznosti na právní předpisy Evropské unie z tzv. balíčku oběhového hospodářství[2]. Nový zákon o odpadech obsahuje oproti předchozí právní úpravě[3] hned několik významných změn, které se dotknou nejen běžných občanů, ale především podnikatelů a obcí.

Povinnosti původců odpadu

Nový zákon o odpadech přináší řadu nových povinností pro původce odpadu. Kromě toho některé stávající povinnosti dále rozšiřuje či zpřesňuje. Například osoby provádějící odstranění stavby jsou nově povinny nejen předat odpady do zařízení k tomu určenému, obchodníku s odpady nebo do obecního systému, ale musí také se stavebními a demoličními odpady nakládat tak, aby byla zajištěna nejvyšší možná míra jejich opětovného použití a recyklace.[4] V opačném případě se vystavují nebezpečí sankce.

Nakládání s nezákonně soustředěným odpadem (tzv. černé skládky)

Nový zákon o odpadech výslovně reguluje problematiku tzv. černých skládek.[5] Předně se zdůrazňuje povinnost vlastníka odpadu předat nezákonně soustředěný odpad do zařízení pro nakládání s odpady. Vlastník pozemku, na němž se objeví tzv. černá skládka, má v okamžiku, kdy se o existenci černé skládky dozví, povinnost o tomto informovat obecní úřad. Není-li znám vlastník odpadu, obecní úřad vyzve vlastníka pozemku, na kterém se odpad nadchází, k jeho odklizení. Pokud vlastník pozemku odpad neodklidí, ač k tomu byl vyzván, obecní úřad má nově prostředky ke zjednání nápravy (mj. i oprávnění vstoupit na dotčený pozemek a odklidit tento odpad).[6]

Tyto pravidla se vztahují na všechny černé skládky, a to bez ohledu na jejich velikost (neboť dle zákonodárce „i malé množství nebezpečných odpadů může výrazně ohrozit životní prostředí“).[7]

Změna právní úpravy poplatku za komunální odpad

Poplatky za účast v obecním systému nakládání s komunálním odpadem jsou nově upraveny pouze v zákoně o místních poplatcích.[8] Obce však mohou až do konce roku 2021 vybírat poplatek za komunální odpad podle dosud zavedených pravidel, přičemž nejpozději 31. 12. 2021 pozbydou platnosti stávající obecně závazné vyhlášky těchto obcí, na základě kterých byl poplatek zaveden.[9] Obce tak budou muset nejpozději s účinností od 1. 1. 2022 přijmout nové obecně závazné vyhlášky, které budou v souladu s novým zákonem o odpadech.

Zvyšování poplatku za ukládání odpadu na skládku

Nový zákon o odpadech zavádí odlišnou výši poplatku u všech 5 kategorií odpadů (odpady využitelné, zbytkové, nebezpečné, vybrané technologické a sanační).[10] Počínaje rokem 2021 je sazba poplatku za ukládání odpadu na skládku u vybraných druhů odpadu pravidelně navyšována, a to až do roku 2030. Roční zvyšování sazby se dotýká využitelných a zbytkových odpadů (např. využitelný odpad do konce roku 2020 byl zpoplatněn částkou 500,- Kč, v roce 2021 bude zpoplatněn částkou 800,- Kč a v

roce 2029 částkou 1.850,- Kč za jednu tunu takového odpadu uloženého na skládku). Oproti dosavadní právní úpravě naopak došlo ke snížení poplatku za skládkování nebezpečných odpadů (zrušení tzv. rizikové složky poplatku).

Zákaz skládkování od roku 2030

Od roku 2030 bude platit zákaz skládkování využitelného odpadu.[\[11\]](#) Tento zákaz se bude vztahovat na (i) odpady o stanovené výhřevnosti, (ii) odpady překračující limitní hodnotu parametru biologické stability a (iii) recyklovatelné odpady (jinými slovy, odpady které je možné energeticky využít, biologicky rozložit a recyklovat).[\[12\]](#) Tento postup je tak odrazem tzv. hierarchie odpadového hospodářství, v rámci které je skládkování až posledním možným způsobem nakládání s odpady.[\[13\]](#)

Oddělené soustředování recyklovatelných složek komunálního odpadu

Obce mají nově povinnost určit místa pro oddělené soustředování recyklovatelných složek komunálního odpadu (tzn. nebezpečného odpadu, papíru, plastů, skla, kovů, biologického odpadu, jedlých olejů a tuků a od 1. 1. 2025 rovněž textilu).[\[14\]](#) Obce jsou povinny zajistit, aby oddělené soustředované složky komunálního odpadu tvořily v letech 2025 – 2029 alespoň 60 %, v letech 2030 – 2034 alespoň 65 % a od roku 2035 alespoň 70 % z celkového množství komunálních odpadů, kterých je v daném roce obec původcem.[\[15\]](#) Aby obce mohly tyto cíle splnit, budou muset zajistit vytrídění podstatně většího množství jednotlivých složek komunálních odpadů než doposud. Obce se budou muset zaměřit zejména na důkladné vytrídění bioodpadů (příčemž bez důkladného třídění v této oblasti nebude dle zákonodárce možné plnění cílů dosáhnout).[\[16\]](#)

Třídící slevy

Ačkoliv došlo nabytím účinnosti nového zákona o odpadech k navýšení poplatků za ukládání odpadů na skládky, obce však mají za splnění zákonem stanovených předpokladů nárok na tzv. třídící slevu.[\[17\]](#) Až do konce roku 2029 (tj. do doby, než začne platit zákaz skládkování využitelného odpadu) tak mohou obce ukládat využitelný komunální odpad na skládku za sníženou sazbu. Zákon nicméně stanoví maximální množství takového odpadu, který lze za sníženou sazbu uložit na skládku.

Živnostenský odpad

Předně uvádíme, že nová právní úprava již nerozlišuje mezi tzv. živnostenským odpadem (tedy odpad vyprodukovaný právnickými a podnikajícími fyzickými osobami) a komunálním odpadem. Tito původci odpadu však mohou i nadále předávat svůj odpad do obecního systému pro nakládání s komunálním odpadem, a to na základě písemné smlouvy s obcí.[\[18\]](#) Pokud tedy obec umožní zapojení těchto osob do svého obecního systému, bude muset v obecně závazné vyhlášce, kterou je nastaven obecní systém, stanovit určité minimální náležitosti pro jejich účast.[\[19\]](#)

Obchodování s odpady

Jedním ze způsobů nakládání s odpady je také obchodování s odpady.[\[20\]](#) Podle nového zákona o odpadech může s odpady obchodovat právnická nebo podnikající fyzická osoba, která provádí nákup a prodej odpadů na vlastní odpovědnost a která zároveň pro tuto činnost získá povolení od krajského úřadu.[\[21\]](#) Nově tak dochází k rozšíření okruhu osob, které mohou obchodovat s odpady, neboť podle předchozí právní úpravy mohl s odpady obchodovat pouze provozovatel zařízení.

Zprostředkování nakládání s odpady

Nový zákon o odpadech dále upravuje tzv. zprostředkování nakládání s odpady. Zprostředkovatel bude moci uzavřít (i) smlouvu s původcem odpadu, ve které původce zmocní zprostředkovatele k

tomu, aby jeho jménem zajistil předání odpadu do zařízení určeného pro nakládání s odpady, a (ii) smlouvu s provozovatelem zařízení, na jejímž základě provozovatel přijme odpady od klientů zprostředkovatele (tj. původců odpadů) do takového zařízení. Zásadní rozdíl mezi zprostředkovatelem a obchodníkem spočívá v tom, že zprostředkovatel se převzetím odpadu nestává jeho vlastníkem, zatímco obchodník ano.^[22] Tato skutečnost má zásadní vliv na určení toho, kdo nese povinnosti spojené s takovým odpadem.

Závěr

Nový zákon o odpadech přináší celou řadu změn, přičemž mnohé z nich se soustředí na cíl realizovat tzv. hierarchii odpadového hospodářství (tj. pravidlo, že skládkování či jiné formy odstranění odpadu jsou až posledním, nejméně preferovaným způsobem nakládání s odpadem). Výše uvedený přehled vybraných změn přitom není ani zdaleka úplný. Popsání některých komplexnějších změn by však překračovalo rámec tohoto článku. Zejména subjektům, které se zabývají odpadovým hospodářstvím nebo patří mezi velké producenty odpadů, proto doporučujeme seznámit se s novým zákonem o odpadech podrobněji.

Mgr. Michal Pálinkás, partner

Mgr. Jakub Adámek, advokát

Mgr. Jan Forejt, advokátní koncipient

Mgr. Michal Gola, LL.M., advokátní koncipient

Mgr. Jan Lexa, advokátní koncipient

RANDA HAVEL ■ LEGAL

[ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.](#)

Truhlářská 13-15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 537 500 - 501

Fax: +420 222 537 510

e-mail: office.prague@randalegal.com

---

[1] Zákon č. [541/2020](#) Sb., o odpadech (dále jen „nový zákon o odpadech“).

[2] Jedná se o následující předpisy Evropské unie:

1. Směrnice č. 2018/849, kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a

- 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních;
2. Směrnice č. 2018/850, kterou se mění směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů;
  3. Směrnice č. 2018/851, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech;
  4. Směrnice č. 2018/852, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

[3] Zákon č. [185/2001](#) Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[4] Ust. § 15 odst. 2 písm. b) a f) nového zákona o odpadech.

[5] Tedy situace, kdy je odpad nezákonně soustředěn mimo zařízení určené k nakládání s odpady a není možné dohledat osobu, která je za tento odpad odpovědná. – Srov. § 14 nového zákona o odpadech.

[6] Srov. § 14 odst. 5 a odst. 6 nového zákona o odpadech.

[7] Srov. důvodovou zprávu k § 14 nového zákona o odpadech.

[8] Ust. § 10d a násl. zákona č. [565/1990](#) Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

[9] Ust. § 156 odst. 3 nového zákona o odpadech.

[10] Srov. ust. § 107 nového zákona o odpadech a jeho přílohu č. 9.

[11] Termín byl posunut z původně plánovaného zákazu skládkování od roku 2024.

[12] Ust. § 40 odst. 1 nového zákona o odpadech.

[13] Ust. § 3 odst. 2 nového zákona o odpadech.

[14] Ust. § 59 odst. 2 nového zákona o odpadech.

[15] Ust. § 59 odst. 3 nového zákona o odpadech.

[16] Srov. důvodovou zprávu k § 59 nového zákona o odpadech.

[17] Ust. § 157 nového zákona o odpadech.

[18] Ust. § 62 odst. 2 nového zákona o odpadech.

[19] Ust. § 59 odst. 5 písm. c) nového zákona o odpadech.

[20] Ust. 11 odst. 1 písm. c) nového zákona o odpadech.

[21] Srov. ust. § 11 odst. 1 písm. p) a § 26 odst. 1 nového zákona o odpadech.

[22] Srov. ust. § 44 odst. 2 a § 45 odst. 3 nového zákona o odpadech.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)